

فرانمایی در تجربه معماری ایرانی*

دکتر غزال کرامتی**، دکتر شهیندخت برق جلوه***، دکتر سید غلامرضا اسلامی****، دکتر علیرضا عینی فر****

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۰/۰۶/۱۵

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۰/۰۸/۲۲

چکیده

جستجوی علت برقراری ارتباط احساسی فضاهاى به جا مانده از تجربه معماری ایرانی با مخاطبان امروزی موضوع این مقاله است. پرسش این است که آیا تجربه معماری ایرانی تجربه ای بیانگر (فرانمودی) است؟ آیا معماران اغلب گمنام ایرانی هنرمندانی بوده اند که با بیان احساس در قالب فضای ساخته شده با انسان ها به گفتگو نشسته اند، یا فقط مهندسانی بوده اند که روش های برپایی سازه ها و لزوم یگانگی شکل و سازه و کارکرد را خوب می دانسته اند؟ مقایسه تجربه معماران مؤلف امروزی با تجربه معماری ایرانی و تحلیل کیفی آنها به کمک نمونه ایده آل فضای معمارانه، نشان می دهد ایشان در حرکت از فن ایجاد فضای ساخته شده تا برقراری ارتباط معنایی با انسان ها از یک مسیر عبور کرده اند و در طراحی فضای زندگی پیشی عام بر روش کارشان بر گوهر فضا حاکم است که بی زمان و بی مکان است.

واژه های کلیدی

فرانمایی، فضای ساخته شده، متن، دستمایه های طراحی، فضای نرم و سخت

* این مقاله برگرفته از رساله دکتری غزال کرامتی به راهنمایی دکتر شهیندخت برق جلوه و دکتر سید غلامرضا اسلامی و مشاوره دکتر علیرضا عینی فر با عنوان "همنشینی نرم فضا و سخت فضا در معماری ایرانی" است که در زمستان ۱۳۸۶ در دانشکده هنر و معماری واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی ارائه و داوری شده است.

** دانش آموخته دکترای معماری دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران. (مسئول مکاتبات)
E-mail: ghazal_keramati@yahoo.com

*** استادیار پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.
**** دانشیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.
**** استاد دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.